Redacţiunea, Administraţiunea
Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena: *Rudolf Mosse. Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek. Alois Herndl. M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger. Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulu inserţiunilorŭ: o seria garmondu pe o colona 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifa şi învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anŭ 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şese lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şese lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unu anŭ 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. seu 15 banĭ.
Atâtu abonamentele câtu şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 23. Braşovŭ, Lunĭ, Marţĭ, 2 (14) Februarie 1888.

Din causa sfintei sĕrbătorĭ de mâne „Intêmpinarea Domnului“, diarulŭ nostru nu va apăré pênĕ Mercurĭ séra.

Jubileulŭ de 50 de anĭ
alŭ
„GAZETEI TRANSILVANIEI“.

Ilva mare, Ianuarie 1888.

Stéua dela rĕsăritŭ a condusŭ pe Magĭ la Mesia din Vifleimŭ.

Stéua dela Braşovŭ *„Gazeta Transilvaniei“* a fostŭ călĕuza Românismului în timpŭ de 50 anĭ.

De aceea cu bucuriă mare o salutămŭ *la jubileulŭ ei de 50 anĭ.*

Fie ca *„Gazeta Transilvaniei“* sĕ ne fie luceafĕrulŭ conducĕtoriu încă în mulţĭ, mulţĭ... anĭ, conducêndu-ne la: *libertate, egalitate şi fraţietate!*

Iosifŭ Balu, parochŭ gr. c. **Ieronimŭ Slavoca**, capelan, **Ioane I. Constanţiu** învĕţătorŭ, **Ioanŭ Tivadarŭ,** învĕţătorŭ conf.

Braşovŭ, 1 Februarie 1888.

Pre când foile naţionale săsescĭ se disputau asupra înţelesului vorbirei deputatului Meltzl, care a dişŭ, că în împrejurările de faţă pentru Saşii din Ardealŭ ar fi póte mai oportunŭ a se alătura la partida guvernului, se petrecŭ în clubulŭ tiszaistŭ din Pesta o înfocată discusiune, care nu numai că caracteriséză adevĕratele tendinţe ale partidei dela putere faţă cu Saşii, dér servesce şi ca ilustraţiune nemerită la vorbirea lui Meltzl.

S'a ridicatŭ adecă în sinulŭ clubului unulŭ din cei mai de frunte deputaţĭ tiszaiştĭ, Iuliu Horvath, şi a trasŭ la rĕspundere pe actualulŭ ministru de justiţiă Fabinyi, din causă că acesta la numirĭ de funcţionarĭ în resortulŭ justiţiei ar fi preferitŭ persóne de acele, carĭ nu oferă destule garanţii că vorŭ fi credincióse „ideei de statŭ“, ar fi numitŭ la posturĭ însemnate ca judecătorĭ o grămadă de Saşĭ şi Românĭ, şi n'ar fi luatŭ în consideraţiă pe acei Ungurĭ, carĭ i-au fostŭ recomandaţĭ şi au fostŭ protegiaţĭ de cătră deputaţiĭ tiszaiştĭ.

Ministrulŭ de justiţiă, care e luteranŭ şi Sasŭ de origine, a mai trebuitŭ sĕ-şĭ audă imputarea, că elŭ părtinesce mai multŭ pe luteranĭ la numirĭ în funcţiunĭ şi că favoriséză pe acei judecătorĭ, carĭ au servitŭ sub absolutismulŭ nemţescŭ şi au fostŭ cei mai credincioşĭ sistemului lui Bach.

Ministrulŭ Fabinyi a statŭ unŭ momentŭ ca înmărmuritŭ în faţa acestorŭ neaşteptate acusărĭ, s'a apĕratŭ apoi, cum a putut, arătându că elŭ a avutŭ în vedere numai interesele justiţiei, că de aceea a trebuitŭ sĕ ia în consideraţiă la numirĭ anii de serviciu, căcĭ decă ar deschide calea protecţiunei şi ar preferi pe nisce tinerĭ cu câţĭ-va anĭ de serviciu unorŭ ómenĭ meritaţĭ s'ar demoralisa justiţia. De aceea nicĭ n'a pututŭ ţiné contŭ întotdeuna de recomandaţiunile deputaţilorŭ. In fine a supusŭ acéstă procedere a sa aprețiării partidului.

Acestŭ rĕspunsŭ n'a mulţumitŭ nicidecum pe tiszaiştĭ, carĭ se sêmţescŭ fórte ofensaţĭ din causă că ministrulŭ Fabinyi le dispută îndreptăţirea de a se amesteca în resortulŭ lui, făcêndŭ sĕ se numéscă în posturile vacante de judecătorĭ protegiaţii lorŭ. Ministrulŭ preşedinte Tisza, vĕdêndŭ amărăciunea ce a cuprinsŭ pe mamelucii sĕi, a aflatŭ de bine a le sprijini pofta de ingerinţă şi de protecţiune, declarândŭ că acésta ingerinţă nu este neîntemeiată, deórece în cele mai multe casurĭ deputaţii sunt „cei mai competenţĭ informatorĭ ai miniştrilorŭ“.

Aşadér partida guvernului împreună cu şefulŭ ei îşĭ alegŭ pe faţă *protecţiunea* şi *nepotismulŭ* ca directivă, ear de altă parte proclamă *intoleranţa* ca principiu conducătorŭ în administrarea statului. Căcĭ ce este pretensiunea de a înlătura şi nedreptăţi pe unii funcţionarĭ, deşi sunt harnicĭ şi au mulţĭ anĭ de serviciu, numai pentru că nu li se parŭ destulŭ de şoviniştĭ deputaţilorŭ din partida guvernului, ce este acésta nedréptă pretensiune alta, decâtŭ cea mai crudă intoleranţă?

Şi ca sĕ ne folosimŭ, spre caracterisarea acestui faptŭ regretabilŭ, chiar de cuvintele unei foi maghiare, vom cita aicĭ ceea ce scrie oposiţionalulŭ „Ellenzek“ despre pornirile mai nouĕ guvernamentale:

„Este de totŭ intristătorŭ,“ scrie numita fóiă, „că în parlamentulŭ constituţionalŭ alŭ Ungariei se află o partidă, care proclamă pe faţă demoralisarea politică, şi voiesce sĕ constrângă pe guvernŭ, ca însuşĭ sĕ se facă sluga unui spiritŭ şi a unei direcţiunĭ, care enunciă, că numai acela sĕ 'şĭ pótă câştiga pâne, pe care nu meritele şi aptitudinele sale personale îlŭ ajută, ci protecţiunea“.

Tristŭ şi durerosŭ lucru în adevĕrŭ, că amŭ ajunsŭ aşa departe sub „inţelépta“ ocârmuire a d-lui Tisza, încâtŭ, cum adauge aceiaşĭ fóiă, „meritulŭ şi capacitatea numai atuncĭ se potŭ valora, decă se tocmescŭ cu precupeţele politice, şi decă vrêndŭ sĕ ajungă la ceva, liciteză pe contulŭ consciinţei lorŭ pĕcătóse.“

Dér puţinŭ ne póte liniştĭ împrejurarea, că se găsescŭ foi oposiţionale ungurescĭ, carĭ, în ceea ce privesce combaterea sistemului de protecţiune, se alătură la părerile actualului ministru de justiţiă. Căcĭ ce folosŭ că acele foi se ridică contra ingerinţei deputaţilorŭ tiszaiştĭ în administraţiune când de altă parte deschidŭ porţile protecţiunei prin aceea, că admitŭ pretensiunea, ca sĕ se numéscă în funcţiunĭ numai persóne, contra cărora nu póte fi nicĭ o îndoiélă din punctŭ de vedere alŭ fidelităţii lorŭ cătră „idea de statŭ“?

Amŭ vrea sĕ scimŭ, care funcţionarŭ sasŭ orĭ românŭ nu va fi numĕratŭ între cei îndoielnicĭ, pe câtŭ timpŭ nu-şĭ va renega sêmţulŭ sĕu naţionalŭ? Decă dér i se va preferĭ unŭ Ungurŭ néoşŭ orĭ şovinistŭ nu este acésta cea mai condamnabilă protecţiune?

Sĕ trecemŭ însĕ la faptele ministrului de justiţiă Fabinyi. Probabilŭ că sub conducerea sa au ajunsŭ câţiva Saşĭ în posturĭ mai înalte de judecătorĭ. Póte că s'a strecuratŭ şi vr'unŭ Românŭ, în puterea meritelorŭ sale. Dér imputarea, că sub dênsulŭ au fostŭ inaintaţĭ „o grămadă de judecătorĭ valahĭ“, este cel mai sfruntatŭ neadevĕrŭ.

Amŭ vrea sĕ scimŭ cine suntŭ acei mulţĭ „valahĭ“, pe carĭ i-a preferitŭ d-lŭ Fabinyi şoviniştilorŭ de *pur sang?* Din contră suntemŭ informaţĭ, că d-lŭ Fabinyi a preferitŭ Ungurĭ tinerĭ şi neesperţĭ cu câte 5 anĭ de serviciu, unorŭ funcţionarĭ românĭ cu câte 10 anĭ şi mai bine de serviciu, ba au fostŭ casurĭ, că Românii, carĭ au concuratŭ, nicĭ n'au fostŭ puşĭ în candidaţiă.

Rĕu informatŭ este d-lŭ Iuliu Horvath, decă crede că Românii suntŭ protegiaţĭ de cătră ministru Fabinyi. Ei n'au fostŭ protegiaţĭ de nicĭ unŭ ministru de justiţiă ungurescŭ. Dovadă este chiar numĕrulŭ cu totulŭ neînsemnatŭ alŭ judecătorilorŭ românĭ, carĭ se mai susţinŭ numai prin diliginţa lorŭ de ferŭ şi prin capacitatea lorŭ.

Şi decă puţinii Saşĭ şi Românĭ, carĭ s'au strecuratŭ ca prin urechile acului printre legiónele de funcţionarĭ ungurĭ, apţĭ şi neapţĭ, le stau în cale adĭ şoviniştilorŭ dela putere, atuncĭ, credemŭ, că e timpulŭ, ca oportuniştii din sinulŭ naţionalităţilorŭ nemaghiare sĕ se desmetecéscă odată şi sĕ nu mai îmbete lumea cu apă rece, cum vrea sĕ facă deputatulŭ sasŭ Meltzl.

Vorbirea Prinţului Bismark
în parlamentulŭ germanŭ.
(Fine).

Proiectulŭ va spori considerabilŭ puterea armatei nóstre. Elŭ ne dă unŭ sporŭ de trupe capabile de a purta arme şi pe carĭ noi le putemŭ lăsa acasă; avêndŭ însĕ trebuinţă de ele, trebue sĕ le echipămŭ şi cu arme bune. Imĭ aducŭ aminte de carabinele pe carĭ le-a furnisatŭ Anglia la 1813 pentru miliţienii noştri şi cu carĭ făcusemŭ şi eu instrucţiune ca vênătorŭ. Nu erau de nicĭ o trébă; avêndŭ însĕ arme bune, acestea garantéză totŭ atâtŭ de multŭ siguranţa şi pacea şi valoréză totŭ atâtu de multŭ ca şi când ar fi aliată cu noi o a patra putere mare care dispune de 700,000 soldaţĭ, celŭ mai mare numĕrŭ ce se pomenea. (Bravo). Acésta de asemenea va linişti nervósa nóstră opiniune publică, şi va calma încâtva bursa şi pressa nóstră. Din momentulŭ în care proiectulŭ va deveni lege vomŭ dispune de ómenĭ şi armele de asemenea nu vorŭ lipsi, dér trebue sĕ ne procurămŭ alte mai bune. Décă vomŭ forma o armată din cei mai bunĭ ómenĭ pe carĭ îi avemŭ, din părinţĭ de familiă în verstă de peste 30 anĭ, apoi trebue sĕ avemŭ pentru ei şi cele mai bune arme. (Aprobărĭ.) Nu trebue sĕ'i armămŭ cu de acele, carĭ pentru tinerele trupe de liniă suntŭ destulŭ de bune, dér bărbaţii sdravenĭ, carĭ suntŭ părinţĭ de familiă, despre a cărorŭ conduită ne aducemŭ bine aminte când ocupaseră podulŭ dela Versailles, trebue sĕ aibă pe umerile lorŭ cele mai bune arme. (Aprobărĭ.)

Décă odată se va întêmpla sĕ fimŭ atacaţĭ din douĕ părţĭ, putemŭ pune la fiăcare din graniţa nóstră câte unŭ milionŭ de soldaţĭ, mai rĕmânêndu-ne şi o reservă de o jumĕtate séu unŭ milionŭ întregŭ. S'ar puté dice că urmarea va fi, că şi celelalte ţĕrĭ îşĭ vorŭ înmulţi trupele. Acésta nu o potŭ.... căcĭ de multŭ ele şi-au atinsŭ maximulŭ ţifrelorŭ. Noi amŭ renunţatŭ dela 1867 la sporirĭ fiindŭ că credeamŭ că în federaţiunea de Nordŭ vomŭ puté trăi mai uşorŭ. Vecinii noştri ne-au ajunsŭ la numĕrŭ, dér nu şi la calitate. Nicĭ unŭ poporŭ din lume nu póte avea soldaţĭ atâtŭ în pace ca şi în bătaiă mai bunĭ precum noi şi carĭ se forméză din concediaţĭ carĭ n'au uitatŭ instrucţia, aicĭ nu ne póte întrece nicĭ unŭ poporŭ în lume. (Aprobărĭ.) Mai avemŭ şi o armată întrégă de oficerĭ şi subofficerĭ carĭ suntŭ de ajunsŭ sĕ comande imensa nóstră armată. Nicĭ în acéstă privinţă nu ne póte nimenĭ întrece (aplause), căcĭ pentru realisarea unei asemenea armate se cere o fórte mare întindere a obligămêntului militarŭ, care numai în Germania există şi unde de asemenea se califică cei mai bunĭ oficerĭ şi subofficerĭ spre a puté conduce pe soldaţĭ. Şi şi acea cultură, ce se recere, spre a face capabilŭ pe unŭ oficerŭ séu subofficerŭ de a comanda, conformŭ pretensiunei, ce-o face soldatulŭ superiorului sĕu, se găsesce la noi în straturĭ mai estinse, ca în vre-o altă ţéră. Noi avemŭ unŭ elementŭ mai mare de oficerĭ şi subofficerĭ ca alte ţĕrĭ. De aceea tocmai întărirea pe care o realiséză proiectulŭ este mijloculŭ care ne reţine de a întreprinde unŭ rĕsboiu ofensivŭ.

Décă v'aşĭ şi spune că suntemŭ considerabilŭ ameninţaţĭ din partea Franciei şi a Rusiei, că pentru a nu fi înfrânţĭ trebue sĕ începemŭ imediatŭ acţiunea, şi décă m'aşĭ presenta parlamentului cu cerere de unŭ creditŭ de unŭ miliardŭ în scopulŭ unui resbelŭ ofensivŭ cu vecinii, noştri şi d-vóstră aţĭ avé încredere în mine, ceea ce sperŭ că nu veţĭ avea-o (ilaritate), chiar şi în acestŭ casŭ rĕsboiulŭ *ar trebui sĕ fie aprobatŭ de tótă naţiunea* (Bravo), ca sĕ fie condusŭ totŭ cu aceeaşĭ însufleţire ca şi la 1870. (Bravo). Ar fi însĕ fórte greu de a face statele confederate şi poporale lorŭ sĕ înţeleagă necesitatea unui asemenea resboiu ofensivŭ. Rusia de astădĭ s'ar indigna, Francia ar sta ţépĕnă sub arme şi tóte elementele neponderabile în casul unui resboiu ofensivŭ alŭ nostru ar ţiné cu inimicii noştri. Cu totulŭ alt-felŭ va sta lucrulŭ în casulŭ când noi amŭ fi cei atacaţĭ. Dela *Memelŭ şi până la Bodensee,* Germania întreagă ar sări *ca o mină de prafŭ de puşcă* şi înarmată pănă în gâtŭ ar primi ataculŭ inimicului cu proverbiala *furóre teutonică* (furor teutonicus) (Bravo).

Opiniunea publică a Rusiei a arătatŭ uşa unui amicŭ puternicŭ şi credinciosŭ. Nu ne îmbulzimŭ, ne-amŭ încercatŭ sĕ restabilimŭ vechile relaţiunĭ, dér nu alergămŭ după nimenĭ. (Bravo). Respectulŭ pentru tractate în totd'a-una l'amŭ doveditŭ faţă cu Rusia şi în cestiunea Bulgariei e incontestabilŭ că amŭ statŭ pe terenulŭ croitŭ de congresulŭ din Berlinŭ. Toţĭ eramŭ atuncĭ de părere, ca *sĕ dămŭ Rusiei influenţa ce 'i-se cuvine în Bulgaria.*

După ce la tronulŭ Bulgariei a fostŭ proclamată o rudeniă de aprope a Cassei imperiale rusesçĭ, nimenĭ nu putea presupune că acela n'ar fi unŭ sincerŭ aderinte alŭ politicei rusesçĭ. Prin lovitura de statŭ în Bulgaria s'a născutŭ o stare de lucrurĭ *care în teoriă putea sĕ atingă drepturile Rusiei câştigate la congresulŭ dela Berlinŭ. Décă Rusia s'ar încerca pe cale diplomatică sĕ îndemne pe Sultanulŭ la o intervenire, s'ar bucura de perfectulŭ nostru sprijinŭ.* Bulgaria, acéstă ţĕrişóră între Dunăre şi Balcanĭ, în genere nu e unŭ obiectŭ care sĕ merite ca Europa începêndŭ dela Neva până Pirenei, dela marea Nordică şi până la Volga sĕ se arunce într'unŭ rĕsboiu, după a cărui terminare abia s'ar putea şci pentru ce s'a bătutŭ. (Ilaritate, aplause!) Ameninţările diarelorŭ rusescĭ nu ne potŭ face ca *sĕ nu sprijinimŭ unŭ eventualŭ demersŭ alŭ Rusiei pe cale diplomatică pentru redobândirea influenţei sale în Bulgaria,* căcĭ şi până acumŭ ne-amŭ silitŭ sĕ împlinimŭ dorinţele confidenţiale ale Rusiei, carĭ aveau aceeaşĭ ţintă, şi acéstă a nóstră stăruinţă presa rusă se încércă sĕ o înfăţişeze ca celŭ mai mare actŭ de duşmăniă alŭ guvernului Germaniei faţă cu Rusia. Invitându-ne oficialŭ ca sĕ o sprijinimŭ în stăruinţa ei pe lângă Sultanulŭ pentru *restabilirea situaţiunei creată de Congresŭ în Bulgaria,* fără pregetŭ amŭ da urmare invitărei, de óre-ce interesele comune monarchice pentru regularea relaţiunilorŭ în Europa ne leagă cu imperiulŭ vecinŭ alŭ cărui monarchŭ înţelege pe deplinŭ şi îndeplinesce acéstă problemă, lucrândŭ numai după cum cerŭ interesele marelui sĕu imperiu şi ale locuitorilorŭ sĕi în numĕrŭ de o sută de milióne.

De aceea *numai pentru casulŭ unei necesităţĭ ceremŭ acéstă sporire a armatei.* Décă acelŭ casŭ nu se va ivi e cu atâtŭ mai bine. Noi ne încercămŭ sĕ'lŭ evitămŭ. Stăruinţa nóstră însĕ până la unŭ punctŭ óre-care e îngreunată prin amestecŭlŭ şi ameninţările din afară. *Mĭ-aşŭ permite sĕ adresezŭ o rugare strĕinătăţii, ca sĕ lase la o parte ameninţările, căcĭ şi aşa nu'i folosescŭ nimicŭ.* Nu ne tememŭ de resultatulŭ unui rĕsboiu. Credemŭ cu tăriă în victoria nóstră şi în causa nóstră dreaptă, ca şi orĭ-ce sublocotenentŭ din străinătate, care se însufleţesce la unŭ paharŭ de şampaniă; dér tocmai pentru că suntemŭ conscii de puterea nóstră lăsămŭ în mâna Provedinţei sĕ hotărască, décă nu cumva vomŭ fi scutiţĭ într'acea de necesitatea de a ne bate. *Foculŭ trebue sĕ fiă pusŭ de cine-va, noi nu'lŭ punemŭ.* Nicĭ puterea nóstră, nicĭ aliaţii noştri nu ne vorŭ puté împedeca ca sĕ nu stăruimŭ pentru menţinerea păcei. Neapĕrată pe noi ne superă multŭ insultele şi ameninţările pressei străine, dér cu tóte aceste vomŭ căuta sĕ păstrămŭ pacea, *anume cu Rusia.*

In câtŭ pentru *Francia,* aplicarea pe care o are acestŭ vecinŭ pentru spionagiu nu va puté provoca unŭ resbelŭ. Acele suntŭ *fleacurĭ* despre carĭ se dice că celŭ mai înţeleptŭ trebue sĕ cedeze (ilaritate). Ameninţările, negreşitŭ nu acelea din partea guvernelorŭ. ci acelea din partea pressei, sunt câtŭ se póte de stupide (ilaritate). Mai bine ar face sĕ ne înlesnească lucrulŭ. Suntemŭ fórte accesibilĭ pentru bunăvoinţă dér pentru ameninţărĭ câtuşĭ de puţinŭ (bravo). Noi Germanii ne tememŭ numai de Dumnedeu şi de nimenĭ altulŭ în acéstă lume. Suntemŭ veselĭ de a avé amicĭ şi iubimŭ pretenia; cine ne ameninţă însĕ acela se va convinge, că amórea de patriă, care inspiră curajulŭ la luptă şi care la 1813 a chiematŭ sub drapelŭ naţiunea întreagă a micei şi slabei Prusii de atuncĭ, astădĭ a devenitŭ unŭ bunŭ comunŭ alŭ Germanilorŭ, în câtŭ fie-care soldatŭ va merge cu firma credinţă în inimă, că Dumnedeu e cu noi (aplause îndelungŭ repeţite).

Concentrărĭ rusescĭ.

Din Varşovia se scrie către „Pol. Korr.", că în Pinczow, guvernămêntulŭ Kielce, şi în impre-jurimele de acolo administraţiunea militară rusă a luatŭ în timpulŭ din urmă mĕsurĭ pentru încvartirare de cai şi ómenĭ. Aceste mĕsurĭ se esplică într'acolo, că s'a luatŭ în perspectivă concentrarea unui mare numĕrŭ de cavaleriă în acele părţĭ. In cercurile militare din Varşovia se vorbesce deja cu tótă hotărîrea, că în adevĕrŭ în celŭ mai apropiatŭ timpŭ se vorŭ aşeda la Pinczow patru regimente de cavaleriă circasiană.

Unŭ rĕspunsŭ indirectŭ lui Bismark.

In şedinţa dela 11 Februarie n. a camerei franceze, Episcopulŭ Freppel vorbindŭ despre politica colonială care, dise elŭ, face parte din politica tradiţională a Franciei încă din timpulŭ lui Richelieu, observă între altele, făcêndŭ alusiune la vorbele lui Bismark, „că Germania numai de Dumnedeu se teme:"

Deopotrivă departe de orĭ-ce micime de sufletŭ şi de orĭ ce *lăudăroşiă,* Francia e stăpână pe sine. Şi *Francia se teme de Dumnedeu,* dér nu ca acei *farisei,* carĭ se socotescŭ pe ei mai bunĭ decâtŭ toţĭ ceilalţĭ şi facŭ paradă cu simţĕmintele lorŭ religióse. Francia se teme de Dumnedeu şi nutresce încrederea, că Dumnedeu va fi în viitorŭ cu ea. (Aplause.)

SCIRILE DILEI.

Ministru-preşedinte Tisza a declaratŭ în dieta ungurésca. cu ocasiunea desbaterei asupra bugetului ministerului de finanţe, că la începutulŭ viitórei sesiunĭ parlamentare va presenta proiectulŭ *de lege* privitorŭ la *rĕscumpĕrarea regalielorŭ.*

* *
*

Printr'o ordinaţiune a ministrului de honvedĭ, s'a concesŭ *favórea de a puté fi voluntarĭ pe unŭ anŭ* abiturienţilorŭ scólei de industriă de artă din Pesta, scólei modelŭ de desemnŭ şi scólei pentru formarea profesorilorŭ de desemnŭ.

Acelaşĭ ministru a ordonatŭ ca la certificatele de liberare din armată (opşite) sĕ se alăture pe viitorŭ unŭ cupon care sĕ instrueze pe respectivĭ asupra *îndatoririlor lor ca glotaşĭ* şi care sĕ conţină numerii anilorŭ, până la care în casŭ de mobilisare are sĕ se presinte sub arme după reşedinţa respectivei comande c. r. a cercului de întregire orĭ de glóte. Din causa acestei ordinaţiunĭ s'a întârdiatŭ şi estradarea certificatelorŭ (opşitelorŭ.)

* *
*

In Bucurescĭ a muritŭ unulŭ din cei mai marĭ binefăcĕtorĭ ai obştei, anume *Iancu Fĕtulŭ* în vêrstă de 66 de anĭ. Bunŭ patriotŭ şi devotatŭ binelui comunŭ; elŭ a muncitŭ o viéţă întrégă pentru a alina suferinţele şi a veni în ajutorulŭ propăşirei naţionale. La mórte, ca şi în viéţă, ultima'i gândire fŭ îndreptată totŭ binelui obştescŭ. Elŭ lăsă o avere însemnată de peste 30 de mii de galbenĭ Academiei române, şi 20 mii lei scólei pentru învĕţătura poporului românŭ. Fiiu din poporŭ, fiiulŭ unui preotŭ din Bârladŭ, pentru poporŭ s'a devotatŭ în viéţă, la poporŭ s'a gânditŭ şi când şĭ-a datŭ ultima respiraţiune.

* *
*

Dela 1 Februarie n., *productele şi fabricatele ungare* se esportă în Serbia cu taxe fórte moderate. In casŭ când esportatorii arŭ avé deosebite dorinţe în privinţa staţiunilorŭ de cale ferată ce-i interesézà şi care eventualŭ în tarifŭ n'au fostŭ considerate din destulŭ, suntŭ invitaţĭ a aduce acéstă câtŭ mai curêndŭ la cunoscinţa camerei de comerţŭ şi industriă din Braşovŭ.

* *
*

In *Slimnicŭ,* comitatulŭ Sibiiului, *a începutŭ comassarea.* La 3 şi 4 Februarie n. a fostŭ alegerea unui inginerŭ dintre cei cincĭ carĭ concuraseră sĕ facă comasarea. Preţurile cerute de ei variau între 1 fl. 40 cr. şi între 1 fl. 80 cr. de jugĕrŭ. Atâtŭ Românii câtŭ şi Sasii au formatŭ în predilele alegerei diferite partide. In fine Românii toţĭ şĭ-au datŭ voturile pentru inginerulŭ *Tilea* din Smigŭ ér Sasii toţĭ pentru inginerulŭ Roth din Mediaşŭ. Findcă alegerea inginerului nu s'a făcutŭ prin aclamaţiune, se aşteptă ca sĕ decidă în acéstă privinţă tribunalulŭ.

* *
*

Prin ţinutulŭ trecĕtórei *Vulcanŭ* domnesce mare frigŭ. Mai mulţĭ călĕtorĭ au dispărutŭ acolo fără urmă, anume Ionŭ Bonţa, G. Todoranŭ şi N. Rădoiu, carĭ, după constatările oficiului vamalŭ românŭ, trecuseră prin vamă, dér până adĭ nu s'au întorsŭ acasă în Vulcanŭ.

* *
*

Din comitatulŭ *Turda-Arieşiu* s'au estradatŭ în luna lui Ianuarie c. 25 de paşapórte pentru liberă trecere în România. S'au incassatŭ din dare 11,024 fl., mai multŭ cu 3812 fl. 99 cr. ca în anulŭ trecutŭ. Nu trebue însĕ sĕ se uite, că restanţa de dare a locuitorilorŭ din acestŭ comitatŭ face 291,885 fl. 10 cr.

Lĭ-o fi lăsândŭ gura apă esecutorilorŭ.

* *
*

In dilele trecute fŭ atacatŭ în *Clusiu* unŭ tînĕrŭ farmacistŭ. care se întorcea dela o petrecere. Necunoscuţii făptuitorĭ l'au rănitŭ greu cu cuţite şi cu săbii, aşa că farmacistulŭ zace bolnavŭ în patŭ.

Multe se mai întêmplă în reşedinţa Kulturegyletului.

* *
*

Vinerea trecută s'a sinucisŭ în *Mediaşŭ* unŭ tînĕrŭ institutorŭ dela scóla de statŭ, anume Otto Fikker. Motivulŭ sinuciderei este, precum se vede dintr'o scrisóre lăsată în urmă'i, raporturĭ familiare nefavorabile.

* *
*

In decursulŭ anului trecutŭ *Clusiulŭ* a avutŭ 1001 industriaşĭ şi 370 de comercianţĭ, carĭ plătescŭ dare. Darea de venitŭ a celorŭ dintâiŭ a fostŭ 17,508 fl. 71 cr., ér a celorŭ din urmă 10,484 fl. 2 cr. In sensulŭ legei electorale au dreptulŭ de alegere 453 industriaşĭ şi 132 comercianţĭ.

* *
*

Advocatulŭ din Braşovŭ Dr. Franz *Kabdebo* e numitŭ *notarŭ publicŭ r. în Făgăraşŭ.*

* *
*

Societatea tinerilorŭ industriaşĭ din *Clusiu* are 170 de membri, fiăcare membru plătesce o tacsă de 30 cr. pe lună şi în preţulŭ acestei taxe: are dreptŭ a se folosi de biblioteca comună a societăţii, póte conta în casŭ de bólă pe un ajutorŭ de 70 cr. pe di datŭ din partea societăţii, ér în casŭ de mórte i-se supórtă membrului rĕposatŭ spesele îmormêntărei.

Alegerea de deputatŭ în Caransebeşŭ.

Actulŭ de mare importanţă alŭ alegerii de deputatŭ dietalŭ s'a sĕvêrşitŭ în 8 Februarie st. n. spre cea mai deplină mulţămire sufletéscă a tuturorŭ Românilorŭ binesêmţitorĭ.

Cu sĕvêrşirea lui, starea nóstră, în continuu agitată dela notificările date preşedintelui dietei de d-lŭ generalŭ Traianŭ *Doda,* a luatŭ unŭ sfârşitŭ ne mai pomenitŭ.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(3)

MEMORIILE LUI GARIBALDI.

(Juneţea. — Aventurĭ americane. — Luptele din 1848 şi 1849.)

Cu tóte că Garibaldi a fostŭ neglesŭ şi neluatŭ în sémă după vredniciă, elŭ îşĭ câştigă la apĕrarea Romei cea mai mare gloriă. In 30 Aprilie bătŭ pe Francesĭ înaintea porţei San Pancrazio, în Maiu pe Neapolitanĭ la Palestrina şi Velletri. După a doua ciocnire voi Garibaldi sĕ năvălésca pe teritoriulŭ neapolitanŭ, pentru ca sĕ aţiţe populaţiunea la o rĕscólă. Elŭ crede, că printr'acésta s'ar fi schimbatŭ sórtea Romei, ba că chiar după căderea cetăţii s'ar fi pututŭ continua rĕsboiulŭ cu succesŭ, şi elŭ timbréză, ca cea mai grea greşală a lui Mazzini, faptulŭ, că l'a rechematŭ cu trupele sale la Roma. Aci nu mai putŭ aduce elŭ nicĭ unŭ folosŭ. Generalulŭ Oudinot rupsese într'unŭ modŭ laşŭ armistiţiulŭ, care espira abia la 4 Iunie. şi în nóptea de 2 spre 3 ocupă printr'unŭ atacŭ posiţiunea favorabilă din Quattro Venti (Vila Corsini), care, cu totŭ consiliulŭ espresŭ alŭ lui Garibaldi şi alŭ lui Avezzana, nu se fortificase. Diua următóre întrégă încercară apĕrătorii a relua înălţimea, care, fiind cheia oraşului, era decisivă. Despreţuindŭ mórtea, porniră înainte la atacŭ unulŭ după altulŭ: legiunea italiană, Bersaglieri 'lui Manara şi la urmă regimentulŭ „Unione", înflăcăraţĭ în persóna de Garibaldi, luptândŭ din zorile dilei şi până nóptea. Ei năvăliră de repeţite orĭ până în edificiile vilei, unde luptară pieptŭ la pieptŭ, însĕ tóte opintirile lorŭ se sfărmară de resistenţa tenace a Francesilorŭ. Mai toţĭ oficerii colónelorŭ de atacŭ cădură, între dânşii şi Goffredo Mameli, Körner alŭ Italiei. Aceea a fostŭ cea mai gloriósă şi mai sângerósă di a republicei romane; deodată cu sórele din 2 Iunie apuse şi stéua ei.

Urmă acum asediarea şi bombardarea regulată a oraşului, fără de nicĭ o cruţare a tesaurelorŭ ei de artă. Intăriturile din afară de oraşŭ fură repede perdute. afară de Vascello, unde Medici se apĕră ca unŭ diavolŭ. Descuragiarea şi îndĕrĕtnicia cuprinseră pe soldaţĭ. Propunerea lui Garibaldi de a părăsi Roma cu tóte trupele şi de a continua lupta în munţĭ. fŭ respinsă de Mazzini. Astfelŭ până a nu capitula oraşulŭ, Garibaldi se retrase pe rĕspunderea-i proprie în nóptea de 3 Iulie prin Tiroli spre Terni, fără a fi supĕratŭ de Francesĭ. O retragere mai tristă şi mai amărîtă rare-orĭ s'a vĕdutŭ. Din cei 4000 de ómenĭ, carĭ se retraseră, dispăreau pe fiă-care nópte cu sutele. Poporaţiunea dela ţĕră, aţîţată de preoţime, se arăta pretutindenea fórte duşmănósă, şi după ce trecuseră peste Apenninĭ, începură a fi urmăriţĭ de trupe austriace, de care fugarii nu puteau scăpa, decâtŭ prin marşurĭ forţate de nópte. „Austriacii", scrie Garibaldi din cuvêntŭ în cuvêntŭ, „găseau cu puţină ostenélă conducĕtorĭ şi spionĭ, de aceea sciau totdéuna precisŭ unde steteamŭ noi; noi din contră, nu puteamŭ afla nicĭ chiar pentru unŭ pumnŭ de aurŭ nicĭ unŭ spionŭ, nicĭ unŭ conducĕtorŭ". Totŭ aceeaşĭ amară esperienţă o făcuse elŭ cu unŭ anŭ înainte în Italia nordică, acolo însĕ se consolase cu gândulŭ, că astfelŭ se purtau supuşii austriacĭ. Acum îi lipsea şi acéstă consolare. Totŭ mai mulţĭ ómenĭ, între carĭ chiar şi oficerĭ, fugeau dela elŭ; se respândeau prin ţéră, răpindŭ şi făcêndŭ felŭ de felŭ de fapte ruşinóse. Elŭ puse de împuşcă pe vre-o câţĭva, „dér ce folosŭ, deórece cei mai mulţĭ rĕmâneau nepedepsiţĭ". Ajungêndŭ în San Marino, scrise pe trépta unei scărĭ dela o biserică ultimulŭ sĕu ordinŭ de di, prin care desfiinţă restulŭ armatei sale. Elŭ suna astfelŭ: „Soldaţĭ, vĕ deslegŭ de datoria de a mĕ urma. Reîntórce-vĕ-ţĭ la căminulŭ vostru, dér gândiţi-vĕ, că Italia nu póte rĕmâné în sclăviă şi ruşine".

Două sute de credincioşĭ nu voiră sĕ-lŭ părăséscă. Cu aceştia năvăli elŭ peste Cesenatico, pentru ca sĕ se îmbarce de acolo pentru Veneţia. Insĕ flota austriacă îi curmă calea şi ilŭ sili din nou a debarca. Când păşi pe ţĕrmŭ, purta pe braţe o fiinţă, care se lupta cu mórtea; era credinciósa Anita, care cu tóte că era împovărată, făcuse întrégă retragere călare, şi trebuia sĕ mai facă încă unŭ lungŭ drumŭ până în ţinutulŭ

De sĕptĕmânĭ sĕ lucra cu puterĭ încordate, ca venindŭ ḑiua unei alegerĭ nouĕ sĕ dămŭ dovadă lumiĭ, că noi suntemŭ ómenĭ, carĭ ţinemŭ la enunciaţiunile date de conducĕtorulŭ nostru şi că putemŭ, când voesce acestŭ conducĕtorŭ, sĕ suportămŭ frigŭ şi fóme, numai sĕ nu dămŭ votŭ de neîncredere acelui bărbatŭ, care este întruparea tuturorŭ aspiraţiunilorŭ nóstre legitime, care a făcutŭ ca causa nóstră sĕ fiă causa sa propriă.

Câtŭ de adêncŭ pĕtrunsŭ este poporulŭ de sentimentele nobile de alipire şi dragoste cătră conducĕtorulŭ binevoitorŭ şi înţeleptŭ şi câtŭ de coptŭ se arată în judecarea intereselorŭ sale a doveditŭ din nou cu ocasiunea alegerii acesteia.

Din depărtărĭ de 2—3 ḑile au venitŭ pe josŭ bĕtrânĭ de 70—80 de anĭ ca sĕ stée la comanda generalului lorŭ iubitŭ, deşi gerulŭ (21° C) părea că vrea sĕ ne sleiască sângele'n vine.

Era imposantă priveliştea, când mai bine de 4000 alegĕtorĭ porniră dela loculŭ de adunare (podulŭ de lemnŭ) şi se îndreptară spre locuinţa d-lui generalŭ ca din însăşĭ gura lui sĕ auḑă numele aceluia, pe care-lŭ află demnŭ ca sĕ-i încredinţeze continuarea luptei pe calea creată de dênsulŭ.

Ajunşĭ aci, strigătele de *„Sĕ trăiéscă d-lŭ generalŭ Traianŭ Doda“*, care dela plecare în continuu resunau, nu erau sĕ se mai sfĕrşéscă la ivirea în feréstră a d-lui generalŭ.

Spunêndŭ alegĕtorilorŭ cum în virtutea legilorŭ esistente dênsulŭ nu mai póte fi alesŭ, recomandă de deputatŭ pe părintele *Mih. Popovicĭ* protopopulŭ Orşovei. La rostirea numelui acestui bărbatŭ înţeleptŭ, moderatŭ şi statornicŭ, mulţimea a eruptŭ în strigărĭ de *„Sĕ trăiéscă deputatulŭ nostru d-lŭ Mih. Popovicĭ, prota Orşovei“*.

La 8 óre toţĭ alegĕtorii se aflau înaintea magistratului. După câteva minute preşedintele comisiunii prin o cuvêntare potrivită deschide actulŭ de alegere publicândŭ că numai unŭ candidatŭ este pusŭ şi că, décă în o ½ de óră nu se va mai pune altulŭ, acela se va proclama de deputatŭ alesŭ alŭ cercului electoralŭ alŭ Caransebeşului.

Pe mine şi pe mulţĭ alţĭ nĭ-a surprinsŭ curagiulŭ convingerii d-lui preşedinte Hedwig Bösz, care nu s'a sfiitŭ a spune, că mĕsurĭ poliţiane n'a luatŭ fiindcă sciă, că poporulŭ severineanŭ e mai pre susŭ de tóte unŭ poporŭ de ordine şi a datŭ espresiune speranţei, că continuândŭ noi a fi astfelŭ vorŭ „rĕsări şi pentru noi timpurĭ mai bune“.

După proclamarea deputatului Mih. Popovicĭ alegĕtorii au mersŭ la crucea din piaţa mare, unde venindŭ dl. deputatŭ şĭ-a desvoltatŭ programa între aprobările generale ale alegĕtorilorŭ. Insoţitŭ apoi de alegĕtorii sei s'a reîntorsŭ la cuartirŭ la comunitatea de avere. Aci le mulţămi şi s'a retrasŭ.

Poporulŭ însĕ, care-şĭ identifică în o mĕsură aşa de mare interesele sale cu ale d-lui generalŭ, erupse din nou în aclamărĭ la adresa d-lui generalŭ şi nu a încetatŭ pănă ce n'a venitŭ sĕ le adreseze cuvinte părintescĭ de înbărbătare şi salutărĭ celorŭ de acasă.

După acestea alegĕtorii s'au împrăştiatŭ, inteliginţa însĕ s'a întrunitŭ la o masă comună. In fruntea a 200 de comesenĭ şedea d-lŭ deputatŭ. Dênsulŭ ridică celŭ dintêiu toastŭ pentru iluştrulŭ nostru bărbatŭ d-lŭ generalŭ *Traianŭ Doda*, apoi toastă d-lŭ referentŭ consistorialŭ Traianŭ *Barzu* pentru deputatulŭ actualŭ şi d-lŭ adv. Coriolanŭ *Brediceanu* pentru alegĕtorĭ. — Au urmatŭ apoi încă multe toaste.

Târḑiu séra mai puté vedé omulŭ câteva sute de alegĕtorĭ de prin comunele mai de aprópe şi la toţĭ le puté ceti din faţă mulţămirea sufletéscă.

Toţĭ erau conscii de a fi sĕvĕrşitŭ o faptă bună.

Astfelŭ s'a sfîrşitŭ actulŭ alegerii de deputatŭ în Caransebeşŭ. Elŭ póte servi de modelŭ.

Impresiunea generală ce a produsŭ actulŭ alegerii în străinii de faţă e: că Românii suntŭ ómenĭ cu minte şi mai pre susŭ de tóte unŭ elementŭ care ţine cu firmitate la naţionalitatea şi la drepturile sale.

Ţinuta din ḑiua de alegere a corifeilorŭ şovinismului maghiarŭ din locŭ a fostŭ bătĕtóre la ochĭ. Ei, carĭ în totŭ loculŭ pórtă cuvêntulŭ, de astădată au aflatŭ de bine a străluci prin absenţa lorŭ chiar şi de pe strade şi cafenele. Ar fi putută cineva uşorŭ presupune, că dumnialorŭ nu suntŭ cu consciinţa curată. Cine scie? *X.*

Din dieta ungară.

In clubulŭ partidei guvernamentale, desbătêndu-se asupra bugetului ministerului justiţiei, deputatulŭ Iuliu *Horvath*, care e alesŭ în cerculŭ Boluşeriu, com t Têrnava mică, a adresatŭ o interpelaţiune ministrului Fabinyi, în care-lŭ atacă pentru procederea, ce o observă la denumirĭ în justiţiă. Intre altele deputatulŭ Horvath indică, că ministrulŭ de justiţiă arată o deosebită predilecţiune pentru persónele, carĭ erau cei mai adicţĭ aderenţĭ ai sistemului absolutisticŭ. Chiar de curêndŭ ministrulŭ pentru unŭ postŭ la curiă a denumitŭ pe unŭ individŭ, care meritele — în parte mare — şi le-a câştigatŭ pe timpulŭ şi sub guvernulŭ, când adevĕraţii patrioţĭ erau ameninţaţĭ cu furcĭ. D-lŭ ministru — mai departe — nu e cu nicĭ o considerare la opiniunea publică, care pe anumiţĭ individĭ îĭ ţine de imposibilĭ. Aşa în Transilvania a concreḑutŭ conducerea unui tribunalŭ unui individŭ, care a fostŭ martorŭ, când 2 oficerĭ au atacatŭ pe unŭ redactorŭ şi fostŭ deputatŭ dietalŭ şi dênsulŭ a fugitŭ de acolo. Am esperiatŭ, că unŭ individŭ cualificatŭ, pe care l'au recomandatŭ 11 deputaţĭ a fostŭ preteratŭ de d-lŭ ministru.

Ministrulŭ în rĕspunsulŭ sĕu a accentuatŭ, că dênsulŭ la denumirĭ a fostŭ condusŭ curatŭ numai de interesele justiţiei. Sĕ póte că n'a consideratŭ totdéuna îngerinţa necompetentă a d-lorŭ deputaţĭ, dér cu tóte acestea procederea sa o supune apreţierei partidului, şi décă partidulŭ e nemulţămitŭ cu lucrarea sa, îşĭ va cunosce datoria.

Ministrulŭ preşedinte, care încă a luatŭ cuvêntulŭ în acéstă afacere, între altele a ḑisŭ, că dênsulŭ îngerinţa deputaţilorŭ la denumirĭ nu o ţine de necompetentă, pentru că deputaţii suntŭ cei mai competenţĭ pentru informarea ministrului, ér de altă parte din câteva casurĭ bănuite nu se póte dejudeca activitatea întrégă a unui ministru.

O fóiă din Budapesta, din care estragemŭ acestŭ raportŭ, îşĭ face următórea observare:

Pentru ilustrarea datelorŭ d-lui I. Horvath servéscă, că în timpulŭ din urmă la Curia regală s'au denumitŭ 5 judĭ, dintre carĭ 2 suntŭ sasĭ; în Transilvania *judii românĭ se promovézŭ cu grămada (?)* şi cu preterarea judilorŭ ungurĭ. Ministrulŭ Fabinyi se vede, că la denumirĭ ia de cinosură numai anii de serviciu, şi anii de servicii din era lui Bach, ca anĭ de rĕsboiu, numĕră duplu; escepţiune se face numai cu cei de religiunea evangelică.

„Recunoscinţa Sasilorŭ.“

Sub acestŭ titlu cetimŭ în „Pester Lloyd“ dela 12 Februarie:

Kulturegyletulŭ ardeleanŭ a obţinutŭ (dela guvernŭ) de s'a predatŭ industriei ardelene furnisarea unorŭ articulĭ pentru gloate. Pentru acéstă intervenţiune se arată acum curelarii şi cismarii sasĭ din Braşovŭ şi din Sighişóra recunoscĕtorĭ. Cei din Sighişóra au datŭ Kulturegyletului dela fiecare 100 fl. 1 fl., ér cei din Braşovŭ au adresatŭ aceluia o scrisóre de mulţămită fórte cordială în limba ungurésca.

Va sĕ ḑică i-au prinsŭ?

Literatură.

„Scóla şi Familia“, fóiă pentru părinţĭ şi învĕţătorĭ; apare în Braşovŭ de 2 orĭ pe lună. Redactorĭ: *Ioanŭ Popea* şi *Audreiu Bârseanu*. —Nr. 18 şi 19 dela 1 (13) Ianuarie are următorulŭ sumarŭ: Epistole asupra crescerii adresate d-nei S. (urmare). — Scóla şi sănĕtatea. — Calităţile învĕţătorului, de Dr. Petru Piposŭ. — Lecţiunĭ din învĕţămêntulŭ religiunei în scólele primare (urmare), de Iosifŭ Aronŭ, înv. în Reşinarĭ. — Mişcarea pămêntului, de M. D. Paulianŭ. — In anulŭ Domnului, de A. B. — Diverse (Cursurĭ din albinăritŭ, de G. M.; O ordinaţiune ministerială; † Dimitrie Ionciovicĭ).

Trei muierĭ este numele unei anecdote poporale, scrise în versurĭ de Nicolae Trimbiţoniu; formatŭ micŭ 8° de 39 pag. Editura librăriei *N. I. Ciurcu* în Braşovŭ. Preţulŭ 10 cr.

Istoria minunatului Piticotŭ de unŭ cotŭ cu barbă cu totŭ, scrisă în versurĭ, formatŭ micŭ 8° de 32 pag. Editura librăriei N. I. Ciurcu. Preţulŭ 10 cr.

„HAŢEGANA“

asociaţiune de anticipaţiune şi creditŭ.

Haţegŭ, în 9 Februariu 1888.

Stimate Domnule Redactorŭ! Dorinţa unui mare publicŭ din ţinutulŭ Haţegului s'a realisatŭ, statutele societăţii „Haţegana“ asoţiaţiune de anticipaţiune şi creditŭ (ungaresce: „Hátegana“ „előlegezési és hitelegylet“,) conformŭ resoluţiunei tribunalului reg. ca forŭ comercial în Deva, dato în 27 Ianuariu 1888 Nr. 476 civ. s'au aprobatŭ, şi firma, în conformitate cu art. de lege 37 din 1875, s'a împrotocolatŭ.

In legătură cu acéstă împrejurare de multŭ dorită se aduce la cunoscinţă publică, că asociaţiunea şĭ-a începutŭ deja activitatea, că consiliulŭ administrativŭ 'şĭ va ţiné şedinţele în fiecare sĕptĕmână Lunia dela 11 óre antemeridiane, eventualmente pe acelŭ timpŭ în ḑiua următóre, ér plăţile spre fructificare şi alte plătirĭ la cassă se primescŭ în tóte ḑilele luându-se afară Dumineca şi sĕrbătorile, că foile pentru publicarea afacerilorŭ asociaţiunei suntŭ decretate de adunarea generală constituantă ţinută la 29 Septemvre 1887, conformŭ punctului X din protocolulŭ aceleia: „Telegrafulŭ Românŭ“ şi „Tribuna“ din Sibiiu, „Gazeta Transilvaniei“ din Braşovŭ.

In fine onor. membri ai asociaţiunei nóstre se facŭ de nou atenţĭ la conclusulŭ adunărei generale constituante, conformŭ căruia plătirea ratelorŭ mai departe s'a ficsatŭ cu începutulŭ din 1 Decemvre 1887 în prima fiăcărei lunĭ, pănă la depurarea totală a părţilorŭ fundamentalĭ, şi că plătirea nepunctuósă are acea urmare, că respectivulŭ membru trebue, în sensulŭ § 18 din statute, sĕ plătéscă 8% interese de întârḑiare dela ḑiua decăderei, séu póte fi chiar eschisŭ din societate, în care casŭ plătirile deja făcute pică necondiţionatŭ în favorulŭ fondului de reservă.

Mihailŭ Bontescu, directorŭ. *Ioan Tocaciu*, secretarŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Pesta, 13 Februarie. La balulŭ datŭ erĭ la Curte au apărutŭ 1400 de óspeţĭ. Balulŭ a eşitŭ splendidŭ. Maiestăţile lorŭ şi părechea princiară de corónă şĭ-au petrecutŭ escelentŭ.

Roma, 13 Februarie. Scirea fóiei „Montagsrevue“: *Scirile ce sosescŭ în cercurile Curţii istorisescŭ decursulŭ bólei prinţului de corónă germanŭ ca nespusŭ de seriosŭ şi reducŭ speranţele la minimum.*

Constantinopolŭ, 13 Februarie. *Ambasadorulŭ rusŭ Nelidoff întreprinse pe lângă Pórtă paşĭ contra numirei lui Riazim-bey ca comisarŭ specialŭ pentru Bulgaria şi ameninţă, că va rupe raporturile în casŭ când elŭ ar fi trimisŭ acolo. Pórta a renunţatŭ la acea numire.*

După scirĭ sosite din Filipopolŭ, e de aşteptatŭ mobilisarea armatei bulgare.

Balŭ în Beiuşŭ.

Caşina română din Beiuşŭ va arangia unŭ balŭ în sala ospĕtăriei opidane în 18 Februarie 1888 st. n.

Preţulŭ de întrare: Pentru o persónă 1 fl. Pentru familiă după placŭ. Inceputulŭ la 8 óre séra.

Ofertele marinimóse se primescŭ cu mulţămită şi se vorŭ chita pe cale ḑiaristică. *Comitetulŭ arangiatorŭ.*

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 13 Februarie st. n. 1888.

Bancnote românescĭ .	Cump.	8.48	Vênd.	8.50
Argintŭ românescŭ .	„	8.44	„	8.48
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.02	„	10.05
Lire turcescĭ	„	11.32	„	11.37
Imperialĭ	„	10.32	„	10.87
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble Rusescĭ . . .	„	109.—	„	110.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 11 Februarie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	96.52
Renta de hârtiă 5%	83.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare . .	148.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . . .	93.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . . .	123.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . . .	108.35
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ	103.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.—
Bouurĭ rurale Transilvane	103.60
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ .	119.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	122.—
Renta de hărtiă austriacă.	77.80
Renta de argintŭ austriacŭ	79.15
Renta de aurŭ austriacŭ	108.40
Losurĭ din 1860 , ...	133.25
Acţiunile băncei austro-ungare. . . .	864.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungur. . .	271.50
Acţiunile băncei de creditŭaustr.. . .	26920
Argintŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ . .	5.99—
Napoleon-d'orĭ	10.04
Mărcĭ 100 împ. germane	62.30
Londra 10 Livres sterlinge	126.80

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

dela Comachio, dér greutăţile o supuseseră. Când fù adusă în casa colonelului Nino Bonnet, care îĭ alergase în ajutorŭ, îşĭ dĕdŭ ultima respiraţiune. Garibaldi plânse multŭ şi fierbinte lângă cadavrulŭ ei, dér trebui sĕ plece décă nu voia sĕ fiă împuşcatŭ de Austriacĭ, ca şi Ciceruacchio şi capelanulŭ sĕu militarŭ, Ugo Bassi, carĭ fuseseră prinşĭ într'aceeaşĭ óră şi chiar în apropiere. De acum începù, fiindu-i necontenitŭ viéţa în periculŭ, o călĕtoriă plină de greutăţĭ prin Italia. Amicĭ credincioşĭ şi partisanĭ, carĭ se înţelegeau prin semne secrete, mijlociau urgisitului trecerea dela unŭ oraşŭ la altulŭ. Bonnet, Pater Giovanni Verita în Modigliana şi advocatulŭ Martini în Prato luară partea cea mai mare la scăparea lui Garibaldi şi Italia le póte fi în vecĭ recunoscĕtóre. Aceştia şi aliaţii lorŭ îlŭ duseră cu norocŭ pănă în Maremma toscană, de unde ajunse cu corabia la Chiavari. Dér nicĭ aci nu avù linişte: Generalulŭ Lamarmora, care, prin presenţa eroului devenitŭ renumitŭ, se putea teme de o nouă revoltă republicană în Geneva, puse de-lŭ aduse acolo în aceeaşĭ nópte pe fregata „San Michele“. Elŭ fù tratatŭ cu respectŭ, i se permise a-şĭ visita copii în Nizza, i se declară însĕ cu tótă hotărîrea, că nu póte rĕmâné în ţéră, ci că trebue sĕ se stabiléscă în străinătate. Elŭ alese Tunisulŭ, unde găsi unŭ vechiu amicŭ dela 1834; însĕ guvernulŭ francesŭ îndupleca pe Beyulŭ ca sĕ-lŭ depărteze de acolo. Elŭ se duse pe insula San Maddalena, dér aci érăşĭ nu voi sĕ-lŭ sufere guvernulŭ Sardiniei şi îlŭ sili a se duce pe o corabiă de rĕsboiu la Gibraltarŭ. Aci îĭ îngădui guvernatorulŭ englesŭ o şedere de 6 ḑile numai. „Acéstă lovitură pentru unŭ omŭ căḑutŭ pricinuesce durere“, suspină exilatulŭ fără patriă. Elŭ ajunsese culmea nenorocirii şi perduse totŭ: amicĭ, soţiă şi patriă, elŭ rătăcea singurŭ, întocmai ca unŭ criminalŭ isgonitŭ, şi numai unŭ lucru îlŭ mai susţinea: nestrămutata credinţă în renascerea Italiei.

(După N. fr. Presse“).

Trad. de d-şóra **A. C.**

Nru. 1526 ex 1888.

PUBLICAȚIUNE.

Spre scopulŭ alegerei întregitóre a representanței comunale orășenescĭ a Brașovului se află la protocolulŭ de înregistrare alŭ subscrisului magistratŭ, din 13 până inclusive 17 a l. c., lista nominală a alegĕtorilorŭ communalĭ, compusă pe basa listelorŭ alegĕtorilorŭ de deputațĭ dietalĭ, spre examinare din partea fiecăruia.

Eventualele obiecțiunĭ asupra acestorŭ liste a alegĕtorilorŭ comunalĭ se potŭ așterne până inclusive în 22 Februarie a. c.

Brașovŭ, 9 Februarie 1888.

Magistratulŭ orășenescŭ.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reinoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Administrațiunea „Gaz. Trans."

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.